HE 210/2016 vp; yhteenveto muutoksista

Nykytila	Muutos
Kokoaika- ja osa-aikatyöstä voi kieltäytyä työttömyysetuutta menettämättä, jos työstä maksettava palkka, josta on vähennetty työn vastaanottamisesta aiheutuvat kulut, jäisi pienemmäksi kuin työttömänä ollessa maksettu työttömyysetuus.	Työttömällä ei enää olisi pätevää syytä kieltäytyä kolmen kuukauden ammattitaitosuojan jälkeen tarjotusta kokoaikaisesta työstä, vaikka työstä maksettava palkka, josta on vähennetty työn vastaanottamisesta aiheutuvat kulut, jäisi pienemmäksi kuin työttömänä ollessa maksettu työttömyysetuus.
Työnhakijalla on oikeus kieltäytyä työssäkäyntialueelta (80 km etäisyys kotoa) tarjotusta työstä työttömyysetuutta menettämättä, jos työmatkaan kuluisi päivässä keskimäärin yli kolme tuntia (kokoaikatyö) tai yli kaksi tuntia (osa-aikatyö). Työmatkaan kuluvaa aikaa tarkasteltaessa otetaan huomioon kaikki mahdolliset tavat kulkea työmatka. Jos työ on työssäkäyntialueen ulkopuolella, työmatkaa arvioitaessa otetaan huomioon vain mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä.	Oman auton käyttämistä työmatkoihin edellytettäisiin myös työssäkäyntialueen ulkopuolella. Oman auton hankkimista ei edellytettäisi. Muutoksen jälkeen säännökset olisivat työmatkaan kuluvan ajan osalta yhtenevät sekä työssäkäyntialueelta että sen ulkopuolelta tarjotun työn osalta. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että kilometriraja menettäisi tältä osin merkityksensä ja ratkaisevaa olisi työmatkaan päivittäin kuluva aika.
Työstä kieltäytymisen perusteella asetetaan lähtökohtaisesti 60 päivän korvaukseton määräaika eli karenssi. Jos työ olisi kestänyt enintään kaksi viikkoa, korvaukseton määräaika on 30 päivää. Työstä eroamisesta asetetaan 90 päivän korvaukseton määräaika. Jos työn jäljellä oleva kesto olisi ollut enintään viisi päivää, korvaukseton määräaika on 30 päivää.	Jos työtön kieltäytyy varmasta työpaikasta, hänelle asetettaisiin 90 päivän korvaukseton määräaika nykyisen 60 päivän korvauksettoman määräajan sijasta. Jos työ olisi kestänyt enintään kaksi viikkoa, korvaukseton määräaika olisi edelleen 30 päivää.
Työstä voi tietyissä tilanteissa erota työttömyysetuutta menettämättä sillä perusteella, että työpaikka on työssäkäyntialueen ulkopuolella. Tilanteet liittyvät siihen, että henkilö on ottanut vastaan työn, jota hänen ei työpaikan sijainnin takia olisi tarvinnut ottaa vastaan työttömyysetuuden menettämisen uhalla. Lisäksi työstä voi erota työpaikan sijainnin perusteella, jos työn suorittamispaikka muuttuu työsuhteen aikana. Myös muutto toiselle paikkakunnalle perheenjäsenen työn tai yritystoiminnan takia voi olla pätevä syy erota työstä.	Työstä ei enää voisi erota työttömyysetuutta menettämättä sillä perusteella, että työpaikka on työssäkäyntialueen ulkopuolella. (Pätevä syy erota työstä tietyissä tilanteissa päivittäin työmatkoihin kuluvan ajan perusteella säilyisi nykyisellään.)
Työttömyysturvalaissa määritellyistä työllistymistä edistävistä palveluista kieltäytymisestä asetetaan 60 päivän korvaukseton	Palvelusta kieltäytymisestä voitaisiin asettaa 60 päivän korvaukseton määräaika, vaikka palveluun osallistumisesta ei olisi sovittu suunnitelmassa.

määräaika, jos osallistumisesta on sovittu työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa. Työvoimakoulutuksesta kieltäytymisestä voidaan asettaa seuraamus myös silloin, jos työnhakija on itse hakenut ko. koulutukseen.	Seuraamuksen soveltamisala laajenisi kattamaan muitakin kuin työttömyysturvalaissa määriteltyjä työllistymistä edistäviä palveluja, jos palvelusta säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tai ko. palvelu on näihin palveluihin verrattavissa oleva kohtuullinen palvelu.
Työttömyysturvalaissa määritellyn työllistymistä edistävän palvelun voi keskeyttää työttömyysetuutta menettämättä, jos palvelu järjestetään työssäkäyntialueen ulkopuolella.	Palvelua (kts. edellä säännöksen nykyistä laajemmasta soveltamisalasta) ei enää voisi keskeyttää työttömyysetuutta menettämättä sillä perusteella, että palvelu järjestetään työssäkäyntialueen ulkopuolella. (Pätevä syy keskeyttää palvelu päivittäisen matka-ajan perusteella säilyisi nykyisellään.)
Kotoutujien on osallistuttava alkukartoitukseen työttömyysetuuden menettämisen uhalla, jos osallistumisesta on sovittu kotoutumissuunnitelmassa. Jos kotoutuja laiminlyö osallistua suunnitelmassa sovittuun alkukartoitukseen, hänelle asetetaan 60 päivän korvaukseton määräaika.	Jos kotoutuja jättää saapumatta alkukartoitukseen, hänelle asetettaisiin vähintään 15 kestävä korvaukseton määräaika, vaikka osallistumisesta ei olisi sovittu suunnitelmassa. Määräaika jatkuisi 15 päivän jälkeenkin toistaiseksi, jos alkukartoitusta ei saada tehtyä kotoutujasta johtuvasta syystä. Jos kotoutuja kieltäytyy alkukartoituksesta, hänelle asetettaisiin vähintään 30 kestävä korvaukseton määräaika, vaikka osallistumisesta ei olisi sovittu suunnitelmassa. Määräaika jatkuisi 15 päivän jälkeenkin toistaiseksi, jos alkukartoitusta ei saada tehtyä kotoutujasta johtuvasta syystä.
Kotoutujilla on velvollisuus 60 päivän korvauksettoman määräajan uhalla osallistua työvoimakoulutuksena järjestettyyn kotoutumiskoulutukseen.	Kotoutujilla olisi velvollisuus 60 päivän korvauksettoman määräajan uhalla osallistua myös omaehtoiseen työttömyysetuudella tuettuun kotoutumiskoulutukseen.
Työstä kieltäytymisen perusteella asetettava korvaukseton määräaika alkaa työstä kieltäytymisestä lukien, ts. esimerkiksi avoimen työpaikan hakuajan päättymisestä.	Työstä kieltäytymisen perusteella asetettava korvaukseton määräaika alkaisi 30 päivän kuluttua työstä kieltäytymisestä.

1920. Työnhakija-asiakkaat vuoden aikana (koko aineisto)
Vertailussa kaikkien päättyneiden
työnhakujaksojen päättymissyyt
vuosina 2014-2015 ja seuraamuksen
samana tai edeltävänä vuotena
saaneiden henkilöiden
työnhakujaksojen päättymissyyt.

	Vuosi 2015			Vuosi 2014		
	Kaikki päättyneet		Seuraamuksen saaneet	Kaikki päättyneet		Seuraamuksen saaneet
Päättymissyyt yhteensä	364523	100 %	59 237	403491	100 %	57 909
00 Työllistetty	5690	2 %	1 %	9122	2 %	2 %
01 Välitetty työhön yl. työmarkk.	22932	6 %	5 %	21863	5 %	4 %
02 Lomautus/lyh.työvko päättynyt	40385	11 %	1 %	52751	13 %	0 %
03 Saanut itse työtä	90569	25 %	19 %	79780	20 %	14 %
04 Aloitt. työvoimakoulutuksen	106	0 %	0 %	84	0 %	0 %
05 Siirt. työvoiman ulkopuolelle	33686	9 %	6 %	33821	8 %	6 %
06 Muu syy tai ei tietoa	11298	3 %	3 %	10908	3 %	3 %
08 Aloittanut muun koulutuksen	15252	4 %	8 %	12842	3 %	7 %
09 Työhön/työnhakuun EU/ETA-valt.	191	0 %	0 %	121	0 %	0 %
10 Ei ole uusinut työnhakuaan	143981	39 %	57 %	181401	45 %	65 %
11 Aloitt. valmennuksen/kokeilun	11	0 %	0 %	11	0 %	0 %
12 Aloitt. kuntoutt. työtoiminnan	2	0 %		2	0 %	0 %
13 Aloitt. omaehtoisen opiskelun	19	0 %	0 %	37	0 %	0 %
ZZ koodi ei käytössä	401	0 %		748	0 %	

Ilman lomautettuja ja lyhennetyllä työviikolla olevia

	Vuosi 2015			Vuosi 2014		
	Kaikki päättyneet		Seuraamuksen saaneet	Kaikki päättyneet		Seuraamuksen saaneet
Päättymissyyt yhteensä	324138	100 %	58 904	350740	100 %	57630
00 Työllistetty	5690	2 %	1 %	9122	3 %	2 %
01 Välitetty työhön yl. työmarkk.	22932	7 %	5 %	21863	6 %	4 %
03 Saanut itse työtä	90569	28 %	19 %	79780	23 %	14 %
04 Aloitt. työvoimakoulutuksen	106	0 %	0 %	84	0 %	0 %
05 Siirt. työvoiman ulkopuolelle	33686	10 %	6 %	33821	10 %	6 %
06 Muu syy tai ei tietoa	11298	3 %	3 %	10908	3 %	3 %
08 Aloittanut muun koulutuksen	15252	5 %	8 %	12842	4 %	7 %
09 Työhön/työnhakuun EU/ETA-valt.	191	0 %	0 %	121	0 %	0 %
10 Ei ole uusinut työnhakuaan	143981	44 %	57 %	181401	52 %	65 %
11 Aloitt. valmennuksen/kokeilun	11	0 %	0 %	11	0 %	0 %
12 Aloitt. kuntoutt. työtoiminnan	2	0 %		2	0 %	0 %
13 Aloitt. omaehtoisen opiskelun	19	0 %	0 %	37	0 %	0 %
ZZ koodi ei käytössä	401	0 %		748	0 %	

Seuraamuksen saaneiden työnhakutilanne 27.10.2016

	työvoimapoliittisesti arvioituna moitittavan menettelyn tapahtumisvuosi					
	yhteensä		2014		2015	
		%		%		%
työnhakijana	66 615	58,9	31 226	56,7	40 135	61,6
ei työnhakijana	46 499	41,1	23 864	43,3	25 053	38,4
yhteensä	113 114	100,0	55 090	100,0	65 188	100,0

Muutokset työllisyydessä lausunnon antamispäivän jälkeen 27.10.2016 mennessä

eri henkilöt

- samalla henkilöllä voi olla useita tapahtumia

	yhteensä			työvoimapoliittisesti arvioituna moitittavan menettelyn tapahtumisvuosi					
				2 014			2 015		
	oliko työnhakijana 27.10.2016			oliko työnhakijana 27.10.2016			oliko työnhakijana 27.10.2016		
muutosten syyt	Total	kyllä	ei	Total	kyllä	ei	Total	kyllä	ei
yhteensä	105 755	59 562	46 193	56 891	31 959	24 932	56 314	32 337	23 977
työssä yleisillä työmarkkinoilla	44 995	23 035	21 960	24 559	12 574	11 985	22 630	11 731	10 899
työllistäminen (valtiolla, palkkatuella tai starttirahalla)	8 257	5 832	2 425	5 772	3 929	1 843	2 958	2 286	672
lomautus tai tai lyhennetty työviikko	2 197	1 275	922	1 372	761	611	899	557	342
koulutus (työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella, muu opiskelu)	27 498	16 633	10 865	16 725	9 967	6 758	12 426	7 658	4 768
kokeilu, valmennus tai kuntouttava työtoiminta	30 551	22 638	7 913	18 500	13 387	5 113	14 761	11 392	3 369
muuten työvoiman ulkopuolella	18 131	10 362	7 769	11 645	6 684	4 961	7 654	4 438	3 216
ei uusinut työnhakua	37 315	16 186	21 129	22 232	10 314	11 918	18 118	7 426	10 692
EU/ETA-työnhaku	63	7	56	34	3	31	34	4	30
työtön	69 355	47 901	21 454	40 706	27 372	13 334	33 721	24 326	9 395
muu syy	2 835	818	2 017	1 730	558	1 172	1 298	333	965

osuus seuraamuksen saaneista, %

	yhteensä	menettelyn tapahtumisvuosi	
		2 014	2 015
työssä yleisillä työmarkkinoilla	39,8	44,6	34,7
työllistäminen (valtiolla, palkkatuella tai starttirahalla)	7,3	10,5	4,5
lomautus tai tai lyhennetty työviikko	1,9	2,5	1,4
koulutus (työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu	24,3	30,4	19,1
kokeilu, valmennus tai kuntouttava työtoiminta	27,0	33,6	22,6
muuten työvoiman ulkopuolella	16,0	21,1	11,7
ei uusinut työnhakua	33,0	40,4	27,8
EU/ETA-työnhaku	0,1	0,1	0,1
työtön	61,3	73,9	51,7
muu syy	2,5	3,1	2,0

tapahtumien määrä

	yhteensä			työvoimapoliittisesti arvioituna moitittavan menettelyn tapahtumisvuosi					
muutosten syyt				2 014			2 015		
	oliko työnhakijana 27.10.2016			oliko työnhakijana 27.10.2016			oliko työnhakijana 27.10.2016		
	Total	kyllä	ei	Total	kyllä	ei	Total	kyllä	ei
yhteensä	542 234	344 079	198 155	321 338	204 468	116 870	220 896	139 611	81 285
työssä yleisillä työmarkkinoilla	110 722	58 257	52 465	61 309	32 525	28 784	49 413	25 732	23 681
työllistäminen (valtiolla, palkkatuella tai starttirahalla)	13 849	9 862	3 987	9 324	6 367	2 957	4 525	3 495	1 030
lomautus tai tai lyhennetty työviikko	3 864	2 305	1 559	2 408	1 363	1 045	1 456	942	514
koulutus (työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella, muu opiskelu)	48 591	29 949	18 642	28 762	17 747	11 015	19 829	12 202	7 627
kokeilu, valmennus tai kuntouttava työtoiminta	66 443	51 750	14 693	39 005	29 891	9 114	27 438	21 859	5 579
muuten työvoiman ulkopuolella	31 647	18 488	13 159	19 480	11 400	8 080	12 167	7 088	5 079
ei uusinut työnhakua	78 196	37 686	40 510	46 090	23 570	22 520	32 106	14 116	17 990
EU/ETA-työnhaku	86	8	78	38	3	35	48	5	43
työtön	184 854	134 531	50 323	112 667	80 821	31 846	72 187	53 710	18 477
muu syy	3 982	1 243	2 739	2 255	781	1 474	1 727	462	1 265

osuus tapahtumista, %	yhteensä	menettelyn tapahtumisvuosi	
		2 014	2 015
työssä yleisillä työmarkkinoilla	20,4	19,1	22,4
työllistäminen (valtiolla, palkkatuella tai starttirahalla)	2,6	2,9	2,0
lomautus tai tai lyhennetty työviikko	0,7	0,7	0,7
koulutus (työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu	9,0	9,0	9,0
kokeilu, valmennus tai kuntouttava työtoiminta	12,3	12,1	12,4
muuten työvoiman ulkopuolella	5,8	6,1	5,5
ei uusinut työnhakua	14,4	14,3	14,5
EU/ETA-työnhaku	0,0	0,0	0,0
työtön	34,1	35,1	32,7
muu syy	0,7	0,7	0,8
yhteensä	100,0	100,0	100,0